

קונטרס

נועם שיח

שיעורי

הגה"צ אבדק"ק זר"מ

קראסנא

שליט"א

לשנה טובה ומתוקה

שיחה נעימה

לראש השנה

ולשבת טובה

גליון קכ"ב

בעזהש"ת

שיעורי הלכה ולקט שיעורי אגדה

שנאמרו ע"י

הגה"צ אבדק"ק ור"מ שליט"א

בבית מדרשינו

קהל עדת קראסנא

ב"פ יצ"ו

1601 44th Street

Brooklyn, NY 11204

אפשר להשיג הגליון
בבית מדרשינו

לקבל הגליון באימעיל, להערות
ולהארות, נא לפנות

noiYamsiach@gmail.com

לתרומות ולנדבות נא לפנות
לאימעיל הנ"ל
וזכות הרבים יהא תלוי בו

כל הזכויות שמורות

Copyright 2023 ©

עץ "חיים" הוא למחזיקים בה

גליונות "נועם שיח" להפצת דבר ה' זו הלכה
נתנדבו ע"י הגבר שם עול לעצמו להחזיק ולפאר
מרבצי התורה ולומדיה

ה"ה הרבני הנגיד

מו"ה חיים הלוי מייזעלס הי"ו

לעילוי נשמת הוריו

מו"ה ר' יעקב ארי' בן מו"ה ר' מרדכי צבי הלוי ע"ה

נלב"ע כ"ח אב שנת תשס"א לפ"ק

וזוגתו מרת צירל בת מו"ה ר' משה הלוי ע"ה

נלב"ע י"ז חשוון שנת תש"נ לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

תוכן הענינים

ג דרוש לראש השנה

ו שיחה נעימה – ראש השנה

יג דרוש לשבת שובה

דרוש לראש השנה

אֲשְׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יִהְיֶה בְּאוֹר פְּנֵיהֶם יִהְלֹכוּ: (תהלים פט טז)

להריע וכו', אלא שהן מכירין לפתות את בוראן בתרועה.

והענין צריך ביאור, מדוע דוקא בני ישראל ולא אומות העולם יכולים לפתות את בוראן בתרועה.

אחר תקיעת שופר קודם תפילת המוספין אנו אומרים את הפסוק (תהלים פט טז)

'אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון', ובמדרש (ויקרא רבה כ"ט ד') איתא, אמר רב יאשיה' 'אשרי העם יודעי תרועה', וכי אין אומות העולם יודעים

טעם הענין להזכיר מעמד קבלת התורה לפני תקיעת שופר

הטעם כדי שזכות התורה יגן עלינו לעלות זכרונינו לפניו לטובה.

ויש לבאר בס"ד הענין במה שמזכירין מעמד קבלת התורה בעת תקיעת שופר, בהקדם מה שכתב הרה"ק מסאטמאר זי"ע בחידו"ת מועדים (דף רמב) **טעם למנהג ישראל תורה שאוכלים בליל ראש השנה תפוח** לסימנא טבא ואומרים יה"ר שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה, דלכאורה יש לתמוה מדוע אוכלים דוקא תפוח.

ידוע מה שכתב רבינו סעדיה גאון (אבודרהם סדר תפלת ראש השנה ד"ה

כתב רבי סעדיה) עשרה טעמים לתקיעת שופר, והטעם השלישי הוא **להזכיר מעמד הר סיני**, שנאמר בו (שמות יט טז) 'וקול שופר חזק מאוד', היינו לעורר זכות מתן תורה ע"י תקיעת שופר.

וז"ל הרמ"א (סימן תקפה ס"א) **ונוהגין לתקוע על הבימה במקום שקורין**, ועיין שם במשנ"ב (סק"ג) שמבאר

וכמבואר בגמרא (שם), אמר רבי אלעזר, בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתיב (תהלים קג כ) 'ברכו ה' מלאכיו וגו' עושי דברו לשמוע בקול דברו', ברישא 'עושי', והדר 'לשמוע', עכ"ד הגמ'.

וכתב לבאר המנהג, שזה בא לעורר זכות על ישראל שנמשלו כתפוח, כדאיתא בגמרא (שבת פח). אמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב (שיר השירים ב ג) 'כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים', לומר לך מה תפוח זה פריו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו נעשה לנשמע,

ע"י שהקדימו בני ישראל נעשה לנשמע הקב"ה ממלא בקשתם עוד קודם שמתפללים

(ישעיה סה כד) 'טרם יקראו ואני אענה', היינו בעוד שהבקשה הוא עדיין בבחינת מחשבה, ומעתה לא יהיה בכוח המסכים המבדילים לעכב תפילתם, דהשי"ת ימלא בקשתם עוד טרם יקראו עוד קודם שמתחילים להתפלל.

והנה השית"ב רוצה להטיב לעמו ישראל ולשמוע לקול תפילתם ובקשתם, ולמלא את כל משאלותם בבני חיי ומזוני ובכתיבה וחתימה לחיים טובים, אלא שע"י החטאים והעונות והפשעים נעשים מסכים המבדילים ומעכבים התפילות מלעלות ר"ל.

ואפשר דזה הטעם של מנהג ישראל לאכול תפוחים בליל ר"ה לסימנא מילתא, כדי לעורר מידה זו שנמשלו ישראל לתפוח במה שהקדימו נעשה לנשמע, ועל כרחק הבורא יתברך יתנהג עמנו מדה כנגד מדה וימלא בקשתינו בעודה בבחינת מחשבה, כמאמר הכתוב 'טרם יקראו ואני אענה', עכתה"ק.

אבל היות שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, וקבלו עליהם לעשות רצונו יתברך טרם ישמעו, יתחייב הקב"ה גם הוא להתנהג עם ישראל במדה זו, מהטעם שהקב"ה מתנהג בעולמו מדה כנגד מדה, והקב"ה ממלא בקשתם ורצונם עוד טרם יקראו, כמו שכתוב

למה דוקא בני ישראל יודעים לפתות את בוראן בתקיעת שופר

הסגולי של מתן תורה בזה שהקדימו בני ישראל נעשה לנשמע, בכדי שהקב"ה ישמע שועתינו, ויקויים בנו 'ואני אשמע' עוד קודם תפילת המוספין, ויסיר כל המסכים המבדילים ויתקבלו בקשותינו ברחמים וברצון.

וכוח זה של שופר לעורר את הזכות של מעמד קבלת התורה, ולהיות זוכים ל'טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע', **לא שייך אצל אומות העולם** שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל שכן שלא הקדימו נעשה לנשמע.

ובזה מובן שפיר מאמר המדרש על הפסוק 'אשרי העם יודעי תרועה', שרק בני ישראל יודעין האיך לפתות את בוראן ע"י התרועה, שע"י השופר הן מעוררין מעמד קבלת התורה ואת הזכות שהקדימו נעשה לנשמע, ועי"ז זוכין שיעלו בקשותיהם לרחמים ולרצון לפני אדון כל בלא שום מסך ומבדיל.

ויש להוסיף על דבריו הק', שגם אם אמנם ח"ו לא זכינו שהקב"ה יתנהג עמנו בבחינה של 'טרם יקראו ואני אענה', דהיינו שימלא בקשתינו עוד קודם שאנו מתחילים להתפלל, אבל בהמשך הפסוק רואים שיש עוד בחינה של 'עוד הם מדברים ואני אשמע', היינו בזמן שאין אנו זוכין למדרגה עליונה של 'טרם יקראו ואני אענה', אבל כאשר אנו מתחילין להתפלל ולדבר אל השית"ב כבר באמצע הדיבור שזה בחינת 'עוד הם מדברים' מתקיים המשך הפסוק 'ואני אשמע', שהקב"ה שומע את תפילת ישראל ומקבל את בקשתם.

והנה בשעה שאנו תוקעין בשופר כבר התפללנו תפילת שחרית, אבל אנו עומדים קודם תפילת המוספין, ונמצאים בבחינת 'עוד הם מדברים' עדיין באמצע התפילה, ועל כן אנו תוקעין בשופר ומעוררים עי"ז את הזכות והענין

שיחה נעימה

יפה לכבוד יו"ט, אבל הפרוטה לא היתה מצויה בכיסו, וכמובן שתכשיטי כסף וזהב לא עלה כלל בדעתו שיוכל לשלוח, שאין לו את האפשרות מהיכן לשלם הוצאה זו.

ולכן נפל בדעתו שיכנס לחנות שמוכרים שם כלים מקריסטאל ויבחר באיזה וואז'ע יפה מקריסטאל שזה יותר זול מכסף וזהב, וישלח אותו כדורן לצד הכלה.

וכשנכנס להחנות בחן את הכלים המונחים שם למעלה על

השאנ'ק וכלי אחד מצא חן בעיניו, וביקש מהמוכר להראותו לו, וכששאל להמוכר מה מחירו ענה לו שכלי זה הוא נותן לו בחינם ללא כל תשלום, **וכשהורידו המוכר הבין הבחור למה הוא מקבלו בחינם, כי וואז'ע זו היתה שבורה** לחצאין והמוכר הניח אותה שם מודבקת קצת, כדי להציג דוגמת כלי זה להקונים.

כ"ק האמרי אמת זצ"ל היה נוהג מפעם לפעם לספר לבניו בשנות נעוריהם איזה סיפור, והיה רוצה **שילמדו מסיפור זה איזה מוסר השכל** ודרך בעבודת השית"ב, ובאופן זה השריש בהם את הדרך אשר ילכו בה ביראת ה' ובחסידות.

פעם אחת סיפר איזה עובדא לבנו האדמו"ר ה'בית ישראל' זצ"ל שהיה אז בשנות ילדותו, ושאלו מה הוא למד מסיפור זה ואיזה דרך בעבודת השם השכיל לדעת.

וכך היה גופא דעובדא, **שהיה איזה בחור תלמיד חכם, אבל היה יתום ועני,** והקב"ה היה בעזרו ואחד מעשירי הבע"ב בעיר לקחו כחתן לבתו, כי רצה ליקח דוקא בחור בן תורה, וצד הכלה שלחו לחתן הרבה מתנות יקרות משך זמן האירוסין כפי יכולתם העשירה, **אבל חתן זה גם הוא רצה לשלוח לצד הכלה מתנה**

הכל פעל כפי אשר חשב, וכבור יום יומיים כשראה שעדיין פני המחותרן זועפים, ניגש אליו ושאלו מה היא הרוגזה שיש לו עליו, ואם זה בענין המתנה, הרי הוא ראה בעצמו שהוא נפל ע"י אונס להארץ וכנראה שהכלי נשבר ע"י נפילה זו, וב"ה שהוא לעצמו קרא לו נס גדול שלא ניזוק כלל.

וענה לו המחותרן, על מה אתה שח ועל מה אתה מדבר, **הרי ב' החלקים השבורים היו מהם כל אחד עטוף בנפרד**, ומה הם דיבורך שהכלי נשבר בנפילתך, הרי קנית את הכלי שבור לחצאין, וכמובן שפני חתן דגן חפו.

אז הבין בחור זה שבזמן שיצא מהחנות לזמן קצר וביקש מהמוכר שיעטוף את הכלי באופן נאה ומכובד, **אותו מוכר לא היה פיקח גדול ולכן לקח כל אחד מהחצאין ועטפם בנפרד** כמו שהם, ע"כ תוכן הסיפור.

ושאל האמרי אמת לבנו הבית ישראל, נו, מה אתה יכול ללמוד דרך בעבודת השית"ב מעובדא זו.

וענה הבית ישראל ברוב חריפותו ואמר לאביו, שבפרשת בהעלותך (במדבר י"א) כתיב, וביום שמחתכם ובמועדיכם

וחך חתן דגן בדעתו מה לעשות כעת, הרי הפרוטה אינה מצויה בכיסו ומתנה לצד הכלה הוא חייב לשלוח, **ולכן החליט שהוא יקח את הכלי השבור ויעטוף אותו יפה כמו כל מתנה מכובדת**, והוא בעצמו יוליך מתנה זו לצד הכלה, וכשגיע לפתח הבית ימעוד ויפיל עצמו להארץ עם המתנה, ואז ימסרהו להמחותן, ובודאי כשהמחותן יפתח את המתנה ויראה שהכלי שבור יעלה בדעתו שזה אירע כשהחתן נפל להארץ עם המתנה שבידו, ואז יצא ידי חובתו במתנה ויחסוך את הוצאות הממון שצריך כדי לקנות כלי שלם.

ואמר להמוכר שהוא חוזר תיכף ומיד לחנות, **וביקשו שעד שחוזר יעטוף את הכלי השבור באופן יפה ומכובד**, וכך היה, והחתן פעל לפי מחשבתו הראשונה והגיע לבית המחותרן ונפל סמוך לפתח הבית, וכמובן שהרגיעו אותו שב"ה שפך חמתו על עצים ואבנים והוא יצא בלא נזק גופני, וחתן דגן מסר את המתנה לידי המחותרן והלך לו לשלום.

למחרת היום ראה החתן בביהמ"ד שפני המחותרן זועפים עליו ואינו דורש כלל בשלומו, ולא ידע על מה ולמה, כי הרי

בימים האלו בשמחה, אז ודאי שנצא זכאין בדין.

בס' דברי יונה (להגאון רבי יונה פורסט זצ"ל, ר"י נייטרא) כ' בפרשת תולדות בשם המגיד מדובנא שמב' את הפסוק בתהילים (קכ"ו א'-ב'-ג') שיר המעלות בשב"ח את שיבת ציון היינו כחולמים, אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה, אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים.

וצ"ב האם כלל ישראל צריכים להמתין לשמוח כשיבוא משיח צדקינו עד שהגוים יאמרו להם שהגדיל ה' לעשות עמהם ועי"ז נהיה שמחים, וכי לא נבין את זאת לפני שיאמרו כן הגוים, והרי בודאי שכלל ישראל יגיל וישמח בראותם מלך המשיח נמצא בתוכם בלא אמירת הגויים.

ומב' המגיד בדרך משל, שהיה פעם אחת יהודי עני ואביון אשר לא היה לו בבית אפילו לחם לאכול, וכל היום מחשבה אחת הטרידה אותו, מתי הוא כבר יזכה ג"כ להיות עשיר, והרי מה שחושבים כל היום חולמים עליו בלילה, ואכן יהודי זה חלם כל לילה שנעשה עשיר גדול ויש לו ארמון פאר עם הכלי כסף וזהב וכלים נאים ומשובחים, אבל מיד כשהקיץ משנתו

ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות על עולתיכם וגו', ומפסוק זה רואים שתקיעה מורה על ענין השמחה, כמבואר בפסוק שביום שמחה וביום טוב יתקעו, אבל כשיש עת צרה לישראל כתוב בתורה (במדבר י' ט') וכי תבואו למלחמה בארצכם וגו' והרעתם בחצוצרות וגו', ומכאן רואים שח"ו בזמן צרה צריך לתקוע בחצוצרות קול שברים ותרועה ולא תקיעה.

ולמד מזה כשהאדם מגיע לימים הנוראים - ר"ה ויום הדין כשהוא רק שבור ורצוץ ולבו בל עמו כשבר כלי וללא כל שמחה, דרך זה אין הקב"ה מרוצה בו, שהקב"ה רוצה שכלל ישראל יגיעו לימים נוראים אלו בשמחה, כמו התקיעות שתוקעין תקיעה תחילה וסוף, ורק באמצע יש קצת שברים ותרועה, וללמד בא שאמנם קצת פחד ויראה צריך להיות בימים האלו, אבל העיקר הוא השמחה בתחילה וסוף.

ונהנה האמרי אמת מתשובתו העמוקה והחריפה של בנו הילד ישראל, והלימוד הנכון בדרך עבודת השם.

וכן מבואר בטור והמחבר בשו"ע (סי' תקצ"ז סעי' א'), אוכלים ושותים ושמחים וכו', כי אנו בטוחים שאם נהיה

בלילה בשככם על משככם חולמים
שמישיה צדקנו כבר בא לגאלנו, אבל
כשמעיר היום ומקיץ משנתו רואה הוא
שהכל היה רק חלום ועדיין לא הגיע משיח
צדקנו לגאלנו.

ובגאולה העתידה שמישיח צדקנו בוא
יבוא, אז לא יוכלו כלל
ישראל להאמין שאכן הוא כבר הגיע
ויתכן שכל זה הוא רק חלום, כי כך הורגלו
שנים רבות בגלות המר, ורק כשהגוים
יאמרו הנה משיח צדקינו הגיע, אז גם כלל
ישראל יאמינו שהוא הגיע במציאות.

וזה פי' הפסוק, שאפילו כשיהיה 'בשוב ה'
את שיבת ציון', אבל כלל ישראל יהיו
'כחולמים', ורק כשהגויים 'יאמרו הגדיל ה'
לעשות עם אלה', אז גם כלל ישראל יהיו
שמחים, שיראו שזה לא חלום אלא
מציאות, שאכן משיח צדקנו הגיע ברנה.

אמרנו אתמול את הסליחות הראשונות
'במוצאי מנוחה קדמנוך תחילה',
וסיפר לי אחד מאנ"ש שהלך לבקר את
אאמו"ר זצ"ל בשנתו האחרונה כששהה
בעיר פיטסבורג לצורך רפואה וסבל
יסורים נוראים, וכשנכנס לבקרו **נענה**
אאמו"ר זצ"ל ואמר לו, יודע אתה שיש
לי יסורים נוראים, אבל עלה במחשבתי

וירא והנה חלום, שהכל היה רק חלום,
וככה נמשך הדבר ימים רבים במחשבה
ביום ובחלום הלילה.

והנה אירע לו הנס והיהודי זכה בסכום
הגדול בלאטער'י ונעשה עשיר גדול
מאוד, וקנה לעצמו ארמון גדול עם כלים
נאים וכלי כסף וזהב וכלים נאים
ומשובחים כשאיפתו כל הזמן, אבל כיון
שכבר נשתרש במחשבתו כ"כ הרבה שנים
שכל מה שהוא חושב שענין העשירות זה
רק חלום, אז אפילו כשכבר ראה בפועל
את הארמון עם כלי הכסף והזהב,
מחשבתו רדפה אחריו שכל זה הוא רק
בגדר חלום כמו החלומות שהיו לו
משנות קדם.

עד שביום אחד הגיע אורח לביתו
וכשראה את כל העושר הגדול והכלי
כסף וזהב שנמצאים שם, התפעל מאוד
מהיופי ובחן את הכלים בהתרגשות רבה,
וכשראה זאת העשיר [העני לשעבר] קפץ
ואמר, עכשיו אני רואה שזה אמת ואינו
חלום אלא הוא מציאות.

והנמשל הוא, שהרי כ"כ הרבה שנים
כלל ישראל מבקשים כל יום
ויום שיבוא משיח צדקנו במהרה לגאלנו,
וכשחושבים בענין זה ביום הרי בודאי

מלמטה גורם תשובה למעלה, אבל אם האדם ממשיך כדרכו ואינו מתחרט על מעשיו ואינו חוזר בתשובה אז אין הקב"ה מתחרט לומר 'ואשר הרעתי'.

ומב' זאת בדרך משל, שאדם אחד קנה לבנו סכין קטן עשוי מכסף שהלהב החד מקופל בתוכו, וכונתו היתה שילדו הקטן ישחק בו, ויומא חזא הגיע אליו בנו הקטן חבול ומוכה, והבין האב שבנו הקטן הצליח לפתוח את הסכין החד והמסוכן ועי"ז ניזוק ונחבל, והבן מלא צער.

וכשרואה האב הצער של בנו יש לו ג"כ צער גדול מזה שבנו יש

לו צער וכאב, חוץ מזה מצטער אביו על שהוא בעצמו גרם לבנו הצער הזה בנתנו לו הסכין, אף שבאמת היה כוונת האב לטובת הבן, מ"מ מתחרט האב על זה שנתן לו דבר שנמשך מזה צער לבנו.

והנמשל הוא, שהקב"ה נתן לאדם את היצר הרע כמתנה בשבילו, שהרי השכר שהאדם מקבל כשמתגבר על יצרו הרע, הוא גדול עד מאוד, וזה כסכין יפה של כסף שהאב נתן לבנו לשחק בו, אבל כשהאדם אינו יודע האיך להשתמש עם מתנה זו וכולו חבול ומוכה בחטאים ע"י היצר הרע, ויש לאדם צער גדול מאוד

היום לפנות בוקר לפרש את פיוט סליחה זו, **'במוצאי מנוחה'** היינו אפילו כשאתה לוקח מהאדם את מנוחתו ויש לו יסורים נוראים, עכ"ז 'קדמנוך תחילה' קם אני לפנות בוקר לומר לפניך סליחות.

ואף אנו נומר ונתחנן להקב"ה 'במוצאי מנוחה' יש כ"כ הרבה יהודים אשר אין להם מנוחה רח"ל ויש להם צרות רבות ויסורים גדולים, ובכ"ז קמו הם לפנות בוקר לומר לפניך סליחות, **ובכן אנו מבקשים ממך 'הט אנך ממרום יושב תהילות לשמוע אל הרנה ואל התפילה, ושלה לנו מזור ותרופה.**

בספה"ק זרע קודש מב' את הכתוב (דברים ל"ג) ושב ה' אלוקיך את **שבותך**.

עפ"י מה שמבואר בגמ' (סוכה נ"ב:): ארבעה הקב"ה מתחרט עליהן שבראם וכו', יצר הרע דכתיב (מיכה ד' ו') ואשר הרעתי, היינו **שכביכול הקב"ה מצטער וחוזר בתשובה על מה שברא את היצוה"ר** ומצטער על צרתן של ישראל, אבל כ"ז הוא רק כשהאדם מתחרט על חטאיו וחוזר בתשובה שלימה אז הקב"ה מתחרט ואומר 'ואשר הרעתי', דע"י אתערותא דלתתא נעשה עי"ז אתערותא דלעילא וכשאדם עושה תשובה

'ואשר הרעתי' כי הוא כביכול נתן להאדם את היצה"ר המחטיאו.

ויהי רצון שיהיה לנו הזכות שנחזור לפניו יתב"ש בתשובה שלימה, ונזכה בקרוב לראות במהרה בתפארת עוזך לתקן עולם במלכות ש-ד-י וכל בני בשר יקראו בשמך, שכל העולם כולו יכירו וידעו כי הוא מלך על כל הארץ, ולהכתב ולהחתם בספרן של צדיקים.

מזה, ורוצה לשוב אל השית"ב, ואז השית"ב אומר מה עשיתי שבראתי דבר כזה שיומשך מזה צער גדול לבני, ואומר הקב"ה 'ואשר הרעתי' שנוח לו שלא ברא את היצה"ר.

וזה פי' הכתוב, 'ושב ה' אלוקיך' היינו שהקב"ה עושה תשובה, ואמתי הוא עושה זאת כשיש 'את שבותך', כשהאדם עושה תשובה על חטאיו, ואז הקב"ה אומר

דרוש לשבת שזובה

שזובה ישראל עד יהנה אלהיה פי כשלת בעונך:
קחו עמכם דברים ושובו אל יהנה אמרו אליו כל תשא עון
וקח טוב וגשלמה פרים שפתינו: (הושע י"ד, ב, ג.)

במקומו עד שימצא אותה הבעלים, ואבידה כזו קשה מאוד לבעלים למצוא אותה, ב. אבידה שהיא בעצמה עוזרת לבעליה המחפש אחריה למצוא אותה, כגון שה מן הצאן שפרש ונאבד מן העדר, שכשם שהרועה מחפש אחריו להשיבו לעדר כך גם השה עצמו מחפש את הרועה ואת העדר לחזור אליהם.

ולכן כשהרועה מחפש אחר השה הוא משמיע קול צפצוף וגם השה הנאבד פועה ומשמיע קול, וכשאחד מהם שומע את קולו של השני, שניהם מתאמצים ועושים פעולה להתקרב זה אל זה.

וצ"ב מהו כפל הלשון בפסוקים אלו, דכבר התחיל בפסוק ראשון 'שזובה' ישראל וכופל עוד הפעם בפסוק שני 'ושבו' אל ה', עוד צריך בירור מה הם הדברים שצריך לקחת.

ויש לפרש בס"ד עפ"י מה שכ' בס' מנחת יצחק (מועדים על ר"ה אות ה') [וכן הוא בכת"י של אאמו"ר זצ"ל בדרשות שבה"ג] בשם מפרשים לפרש את הפסוק בתהילים (קי"ט קע"ו) תעיתי **כשה אובד** בקש עבדך וגו', דהנה יש ב' מיני אבידות, א. אבידה שהיא בעצמה אינה עוזרת לבעליה למצוא אותה, כגון תיבה של כסף או מרגליות שנאבד, שהאבידה מונחת כאבן דומם

ובזה מובן שפיר דברי הנביא הושע 'שובה ישראל עד ה' אלקיך' ולא תהיה ח'ו כאבן הדומם שאינו משמיע קול ואינו עושה שום פעולה לבקש את בעליו, אלא קחו עמכם 'דברים' היינו שתקחו עמכם דיבורים ותשמיעו את קולכם, ועי"ז תזכו אל 'ושבו אל ה', שהקב"ה ג"כ יענה לעומתכם לקבל את התשובה ולקרב אתכם אליו יתב"ש.

וזה מה שהתחנן וביקש דוד המלך מהשי"ת תעיתי 'כשה' אובד, אמנם אמת הוא כי תעיתי מדרך הטוב והישר אך הנני כשה אובד, שאני עושה פעולות לחזור לבעלים ע"י שאני משמיע קולי כדי שהבעלים ימצא אותי, שאתה הרועה הנאמן תשמע את קולי וזעקתי, ובקשתי אליך הבורא יתב"ש 'בקש עבדך' שאתה הקב"ה תבקש את עבדך, שתחזור אחרי לקרבני אליך ולא אהיה עוד בבחינת אבידה.

**שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בְּעוֹנֶיךָ:
קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְהוָה אֱמָרוּ אֵלָיו כֹּל תִּשְׂא עוֹן
וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ: (הושע י"ד, ב, ג.)**

וי"ל בס"ד בהקדם מה שכ' בס' דברי יונה (מהגה"צ רבי יונה פורסט זצ"ל ר"י נייטרא) שמסופר כי פעם אחת היה מלך שבנה ארמון גדול ומפואר, וכל כך גדלה פאר הארמון שלא היה בנמצא בו שום פגם, והכריז המלך שכל מי שימצא בארמונו איזה דבר הצריך תקון ישלם לו המלך כ"ה דינרי זהב, הרבה אנשים התקבצו ובאו לחפש

שובה ישראל 'עד' ה' אלקיך כי כשלת בעוניך, במפרשים הקשו מה הוא הלשון 'עד', דהול"ל אל ה' אלקיך.

והנה בס' יסוד העבודה מבאר על מה שאנו אומרים בתפלת המוספין לראש השנה 'וישמעו רחוקים ויבואו, ויתנו לך כתר מלוכה, שדוקא הרחוקים הם אשר ילבישו את הכתר להקב"ה.

סמכתי עליך, אבל בכתר המלך אינך מבין, ואם יש לך טענות על כתר המלך על זה אתה מקבל מכות.

וזה ביאור הדברים מה שכ' ביסוד העבודה, שלא כן מלך מלכי המלכים הקב"ה כמלך בשר ודם, שאצל הקב"ה דוקא הרחוקים יבואו ויתנו לך כתר מלוכה, ההיפך ממלך בשר ודם שדוקא הקרובים הם אשר נותנים להמלך את הכתר מלוכה.

והנה מצינו בקרא שתיבת 'עד' הוא ענין כתר, כמו שכתוב (שמות ל"ג ה') ועתה הורד 'עדיך' מעליך.

וזה מה שאמר הנביא 'שובה ישראל', שתדעו ותתבוננו כמה גדול וחשוב הוא התשובה, ווי חשוב איז א איד וואס טוט תשובה און קומט צוריק צום באשעפער, 'עד' שדוקא זה שהרחיק ועושה תשובה הוא שיבוא ויתן את העד והכתר 'ה' אליקיד' להשית"ב.

איזה פגם בהארמון, ובתוכם הגיע לשם שיכור אחד להסתכל ולהתבונן בהארמון, ועמד השיכור עם כוס יין או יי"ש בידו, ואמר להמלך, אדוני המלך יש כאן טעות, שחדר המשקאות במקום שמחזיקים את היינות בשביל המלך אינו עשוי בצורה טובה.

אמר לו המלך אתה צודק, וצוה לתקנו ולתת להשיכור את הסכום של כ"ה דנרי זהב כמו שהבטיח המלך, כאשר ראה השיכור שמרויחים כאן זהב, המשיך להסתכל ולחפש עוד, ואמר להמלך, אדוני המלך הכתר שעל ראש המלך צריך להיות שונה, ואז צוה המלך לקחת את השיכור משם ולתת לו כ"ה מכות בשבט, ותמה השיכור ושאל למה צוה כן המלך, מדוע מקודם קבלתי מטבעות זהב ועכשיו אני מקבל מכות, ענהו המלך, שוטה שבעולם, הרי אתה שיכור, ביין אתה מבין היטב ובזה

